

A9-0283/2021

13.10.2021

JELENTÉS

a művészek helyzetéről és a kulturális helyreállításról az Unióban
(2020/2261(INI))

Kulturális és Oktatási Bizottság

A vélemény előadója: Monica Semedo

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	19
INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	21
NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN.....	22

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a művészek helyzetéről és a kulturális helyreállításról az Unióban (2020/2261(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) preambuluma, valamint 2., 3. és 4. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 6. és 167. cikkére,
- tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és különösen 19. cikkére,
- tekintettel az UNESCO művészek szakmai jogállásának elismerésére vonatkozó ajánlására,
- tekintettel az UNESCO kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló egyezményére,
- tekintettel a Bizottság „Az ifjúság-, az oktatás- és a kultúrpolitika szerepe egy erősebb Európa építésében” című, 2018. május 22-i közleményére (COM(2018)0268),
- tekintettel a Bizottság „Új európai kulturális menetrend” című, 2018. május 22-i közleményére (COM(2018)0267),
- tekintettel a Tanács 2019–2022-re szóló kulturális munkatervéről szóló, 2018. november 15-i következtetéseire¹,
- tekintettel a kulturális és kreatív ágazatokra vonatkozó koherens uniós szakpolitikáról szóló, 2016. december 13-i állásfoglalására²,
- tekintettel a művészek társadalmi megítéléséről szóló, 2007. június 7-i állásfoglalására³,
- tekintettel az Európa kulturális helyreállításáról szóló, 2020. szeptember 17-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/790 európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁵,
- tekintettel a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010.

¹ [HL C 460., 2018.12.21., 12. o.](#)

² [HL C 238., 2018.7.6., 28. o.](#)

³ [HL C 125. E, 2008.5.22., 223. o.](#)

⁴ [HL C 385., 2021.9.22., 152. o.](#)

⁵ [HL L 130., 2019.5.17., 92. o.](#)

március 10-i 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre (az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv)⁶,

- tekintettel a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2021/818 európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁷,
 - tekintettel az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról szóló, 2021. március 24-i (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁸,
 - tekintettel a Tanács német elnökségének a kultúra terén a nemek közötti egyenlőségről szóló, 2020. november 20-i következtetéseire,
 - tekintettel a Tanácsnak a kulturális és kreatív ágazatok helyreállításáról, rezilienciájáról és fenntarthatóságáról szóló, 2021. május 18-i következtetéseire,
 - tekintettel a szociális jogok európai pillérére,
 - tekintettel a nyitott koordinációs módszer keretében létrehozott, tagállami szakértőkből álló munkacsoport a közpolitikáknak a kulturális és kreatív ágazatokban rejlő vállalkozási és innovációs potenciál fejlesztésében játszott szerepéről szóló, 2018. március 22-i jelentésére,
 - tekintettel a Belső Politikák Főigazgatósága által „A művészek és a kulturális dolgozók helyzete és a Covid19 utáni kulturális fellendülés az Európai Unióban – Háttérelmzés” című, 2021. február 1-jén közzétett tanulmányra⁹,
 - tekintettel a Belső Politikák Főigazgatósága által „A művészek és a kulturális dolgozók helyzete és a Covid19 utáni kulturális fellendülés az Európai Unióban: Szakpolitikai ajánlások” című, 2021. május 4-jén közzétett tájékoztatóra (briefing)¹⁰,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére (A9-0283/2021),
- A. mivel a Parlament már a művészek társadalmi megítéléséről szóló 2007. június 7-i állásfoglalásában kifejezetten felszólította a tagállamokat, hogy a szerződések, a szociális biztonság, a betegbiztosítás, a közvetlen és közvetett adózás, valamint az európai szabályoknak való megfelelés tekintetében több koherens és átfogó intézkedés elfogadása vagy alkalmazása révén alakítsák ki vagy hajtsák végre a kreatív művészeti

⁶ [HL L 95., 2010.4.15., 1. o.](#)

⁷ [HL L 189., 2021.5.28., 34. o.](#)

⁸ [HL L 107., 2021.3.26., 30. o.](#)

⁹ Tanulmány – „A művészek és a kulturális dolgozók helyzete és a Covid19 utáni kulturális fellendülés az Európai Unióban”, Európai Parlament, Unió Belső Politikák Főigazgatósága, B. Tematikus Főosztály – Strukturális és Kohéziós Politikák, 2021. február 1.

¹⁰ Tájékoztató (briefing) – „A művészek és a kulturális dolgozók helyzete és a Covid19 utáni kulturális fellendülés az Európai Unióban”, Európai Parlament, Unió Belső Politikák Főigazgatósága, B. Tematikus Főosztály – Strukturális és Kohéziós Politikák, 2021. május 4.

tevékenység jogi és intézményi keretét,

- B. mivel az Európa kulturális helyreállításáról szóló, 2020. szeptember 7-i állásfoglalásában a Parlament ismét hangsúlyozta, hogy javítani kell a kulturális és kreatív munkavállalók munkafeltételeit, és sürgette a Bizottságot, hogy hozza létre a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban alkalmazandó munkafeltételek európai keretét;
- C. mivel a kultúra az emberiség, a demokrácia és a polgári szerepvállalás kifejeződéseként valódi értéket képvisel, amely kulcsfontosságú lehet a fenntartható fejlődés előmozdításához;
- D. mivel a kultúra és a művészetek szabadsága jelentősen hozzájárul az élénk társadalmi élethez, és a társadalom minden szegmense számára lehetővé teszi, hogy kifejezze identitását, hozzájárulva a társadalmi kohézióhoz és a kultúrák közötti párbeszédhez, elősegítve az Európai Unió egyre szorosabb egységét és fontos szerepet játszva a digitális és a zöld átállás előmozdításában;
- E. mivel a kultúra, a művészetek, a kulturális örökség és a kulturális sokszínűség kulturális, oktatási, demokratikus, környezeti, társadalmi, emberi jogi és gazdasági szempontból egyaránt jelentős értéket képvisel az európai társadalom számára, amelyet ösztönözni és támogatni kell; mivel az európai kulturális és kreatív ágazatok és iparágak jelentősen hozzájárulnak a közös európai identitáshoz és értékeinkhez, mentális egészségünkhöz és gazdasági jólétünkhöz, valamint hosszú távon az európai közszféra megteremtéséhez;
- F. mivel az európai kulturális és kreatív ágazatok és iparágak termelik az európai bruttó hazai termék 4–7%-át, és 8,7 millió munkahelyet biztosítanak az Unióban;
- G. mivel az Unió eddig csak korlátozott hatáskörrel rendelkezett a kultúra területén; mivel a Parlamentnek keményen meg kellett küzdenie a Kreatív Európa program költségvetésének jelentős növeléséért; mivel a Kreatív Európa az egyetlen, kifejezetten a kultúrának szentelt uniós program; mivel a programból nyújtott finanszírozás még messze nem elégíti ki európai művészeink és a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak egészének igényeit;
- H. mivel a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak főként mikro-, kis- és közepes méretű szervezeteket és vállalkozásokat, valamint önfoglalkoztató művészeket, kulturális munkavállalókat, szabadúszókat és vállalkozókat foglalkoztatnak, akik nagyobb valószínűséggel részmunkaidőben dolgoznak, és gyakran különböző forrásokból származó szabálytalan és vegyes jövedelemre támaszkodnak;
- I. mivel a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban az önfoglalkoztatás aránya magasabb (33%), mint a gazdaság egészét tekintve (14%), és mivel a kulturális és művészeti dolgozók nagyobb valószínűséggel dolgoznak részmunkaidőben, ami nehezebbé teszi a támogatási intézkedésekhez és a biztonsági hálókhoz való hozzáférést, és csökkenti a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban dolgozó önfoglalkoztatók általános rezilienciáját;
- J. mivel néhány tagállamban egyes kulturális és kreatív szakemberek semmilyen jogi

státusszal sem rendelkeznek;

- K. mivel a Covid19-világjárvány megfékezésére hozott intézkedések súlyosan aláásták a sérülékeny kulturális és kreatív ökoszisztémát, veszélyeztetve ezzel a kulturális és művészeti alkotómunkát és kifejezést, és gyengítve a művészetek és a kultúra hozzájárulását jólétünkhöz, a kulturális sokszínűséghez, a demokráciához és rengeteg egyéb dologhoz; mivel a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak forgalma 2020-ban több mint 30%-kal csökkent, ami összesen 199 milliárd eurós veszteséget jelent, a zenei és előadó-művészeti ágazat pedig 75%-os, illetve 90%-os veszteséget szenvedett¹¹;
- L. mivel a kultúra olyan ökoszisztéma, amely nemcsak magas gazdasági értéket teremt (a teljes forgalom tekintetében az Unió GDP-jének 4,4%-át, és körülbelül 7,6 millió ember foglalkoztatását biztosítja), hanem jelentős társadalmi hatással is bír, hozzájárul a demokratikus, fenntartható, szabad, méltányos és befogadó társadalom alakításához, tükrözi és erősíti európai sokszínűségünket, értékeinket, történelmünket és szabadságjogainkat;
- M. mivel minden kétséget kizáróan bebizonyosodott, hogy a Covid19 alatti kijárási korlátozások időszaka alatt terjesztett kulturális tartalmak nagymértékben javították az európai polgárok pszichológiai állapotát, és megakadályozták a hosszan tartó elszigeteltség okozta mentális egészségügyi problémák súlyosbodását;
- N. mivel a kulturális örökség védelme érdekében támogatni kell a tradicionális kultúrát és a művészeteket;
- O. mivel a kulturális és kreatív ágazatok- és iparágakbéli munkafeltételekre vonatkozó, többdimenziós európai keret kialakításakor figyelmet kell fordítani a foglalkoztatásra, a versenyre, a belső piacra, a szociálpolitikára, az alapvető jogokra és egyenlőségre, valamint a szerzői jogra és a kultúra finanszírozására vonatkozó uniós szakpolitikákkal való összhangra, továbbá a tagállamok által a kulturális és kreatív ágazatok- és iparágakbéli munkafeltételek javítása terén elért eredmények nyomán követésére és körükben a bevált gyakorlatok megosztására, ugyanakkor teljes mértékben tiszteletben kell tartani az Európai Unió és a tagállamok hatásköreit;
- P. mivel a Parlament 2007. júniusi, 2016. novemberi és 2020. szeptemberi állásfoglalásaiban kinyilvánította, a művészek helyzetének javítására irányuló felhívás óta nem történt sok előrelépés, és a legtöbb bennük megfogalmazott követelés továbbra is aktuális, különösen annak fényében, hogy a különböző tagállamokban nagy eltérések vannak a művészek és kulturális szakemberek támogatási rendszereiben, és hogy a művészek helyzete romlott, ezért a Parlament követelései sürgetővé váltak;
- Q. mivel a Covid19-válság felszínre hozta a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak korábban is jellemző gyengeségeit, amelyet az időszakosság, a heterogenitás és az instabilitás, a művészek és a kulturális munkavállalók bizonytalan megélhetése, valamint számos kulturális intézmény szűkös költségvetése és az állami finanszírozás elégtelensége jellemez, és a művészeket, a kulturális és kreatív szakembereket és munkavállalókat még bizonytalanabb helyzetbe hozta, mivel a kulturális és kreatív

¹¹ Ernst & Young, Rebuilding Europe: The cultural and creative economy before and after the COVID-19 crisis (Európa újjáépítése: A kulturális és kreatív gazdaság a Covid19-válság előtt és után), 2021. január

ágazatokban és iparágakban dolgozók többségét adó szabadúszók és atipikus munkavállalók keresetkiesését gyakran súlyosbították a gyenge vagy nem létező nemzeti szociális biztonsági rendszerek;

- R. mivel a világjárvány jelenleg is tartó hatása lehetetlenné tette a művészek és a kulturális és kreatív munkavállalók többsége számára, hogy tevékenységüket végezzék, és megtartsák munkahelyüket, miközben bizonytalanságot teremtett a jövőbeli kilátásokkal kapcsolatban, ami a szakembereket már most az ágazat elhagyására készíti, ez pedig hosszú távú hatással lesz az európai kulturális és kreatív ágazatok és iparágak egészének összetételére és sokszínűségére, és visszatartja a fiatalokat és a marginalizálódott csoportok tagjait attól, hogy ezekben az ágazatokban dolgozzanak, valamint gyengíti az európai társadalom kreativitását és az uniós gazdaság egészét;
- S. mivel sok tagállam jelentős vészhelyzeti intézkedéseket hozott annak érdekében, hogy segítse a kulturális és kreatív ágazatokat és iparágakat a válság túlélésében; mivel azonban ez a támogatás nagyon eltérő volt az egyes tagállamokban, nem mindig volt megfelelő minden kulturális és kreatív ágazat és iparág számára, és néha késedelmet szenvedett, ami veszélybe sodorja a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak egyes részeit; mivel ez a támogatás a kulturális munkavállalók, művészek és kulturális közvetítő szakmák bizonyos kategóriái számára különleges foglalkoztatási státuszuk miatt nem volt elérhető, és önmagában nem volt elegendő a fenntartható munkafeltételek biztosításához; mivel a késői és néha elégtelen állami támogatás miatt az ágazatnak saját magára kellett támaszkodnia, hangsúlyozva, hogy működő támogatási mechanizmusokra van szükség a művészek és a kulturális szakemberek szociális jogainak védelme és a kulturális kifejezés sokszínűségének védelme érdekében;
- T. mivel a határokon átnyúló mobilitás továbbra is lényeges eleme a művészek és a kulturális munkavállalók szakmai pályájának; mivel azonban a mobilitást támogató jelenlegi finanszírozási eszközök többsége nem ösztönzi kellőképpen a környezeti és társadalmi szempontból fenntartható mobilitást, és akadályozza a munka és a magánélet közötti egyensúlyt a művészek és a kulturális szakemberek körében;
- U. mivel a Tanács 2019–2022-re szóló kulturális munkaterve prioritásként határozza meg a művészeket, valamint a kulturális és kreatív szakembereket támogató ökoszisztéma létrehozását, és elismeri, hogy e területen közös fellépésre van szükség; mivel sürgősen közös fellépésre van szükség;
- V. mivel az Unióban a művészek és a kulturális munkavállalók többféle meghatározása létezik egymás mellett, ami nehezíti a lehetséges harmonizációt; mivel a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak számos munkavállalója – többek között, de nem kizárólagosan az írók, műfordítók, producerek és technikusok – bizonytalanságban élnek, mivel a jogállásuknak nincs egységes meghatározása;
- W. mivel számos tagállamban külön jogszabályok vannak érvényben, amelyek különleges jogállást biztosítanak a művészek számára a szociális ellátáshoz való hozzáférésük biztosítása érdekében; mivel azonban ezek a jogszabályok tagállamonként jelentősen eltérnek, ami akadályozza a művészek és a kulturális és kreatív munkavállalók jogállásának kölcsönös elismerését, valamint a határokon átnyúló együttműködést és

mobilitást, és ezáltal gátolja a kulturális és művészi alkotómunkát, kifejezést és a szabad mozgást, ezáltal pedig az európai kulturális sokszínűséget és társadalmi fenntarthatóságot;

- X. mivel a kulturális és kreatív ágazatoknak és iparágaknak nyújtott finanszírozási támogatás a költségvetések nagysága, az irányadó prioritások és az értékek tekintetében nagymértékben eltér a tagállamok között, ami hozzájárul a kulturális munkavállalók szakmai pályafutásának fenntarthatóságát érintő további eltérésekhez az egyes országok között, és akadályozza a határokon átnyúló együttműködés és mobilitás inkluzivitását, fenntarthatóságát és egyensúlyát;
- Y. mivel a művészek és kulturális és kreatív munkavállalók jellemzően atipikus formában végzik munkájukat magának az ágazatnak a jellege miatt, és gyakran bizonytalan munkafeltételek vonatkoznak rájuk, amelyek akadályozzák hozzáférésüket a teljes körű szociális védelemhez, és kizárják őket a nyugdíjból, valamint az egészségügyi és munkanélküli ellátásból;
- Z. mivel a művészek és kulturális és kreatív munkavállalók javadalmazása gyakran nem stabil, bizonytalan, és különböző forrásokból, például szerződésekből, jogdíjakból, ösztöndíjakból és támogatásokból származik, ami rendkívül kiszámíthatatlanná teszi jövedelmüket, és bizonytalan helyzetbe hozza őket, emiatt kevésbé reziliensek;
- AA. mivel a Covid19-világjárvány és a kijárási korlátozások súlyosan korlátozták a művészek, előadók és kulturális munkavállalók túlnyomó többségének lehetséges bevételi forrásait; mivel a kevés megmaradt bevételi forrás egyike továbbra is a szerzői és szomszédos jogokból származó folyamatos bevétel; mivel sok tagállamban ezeket a jogokat a terjesztési platformok nem tartják megfelelően tiszteletben, és a szerződéseik részeként nyomást gyakorolnak a jogtulajdonosokra, hogy – néha örökre – lemondjanak a jogaikról, ami súlyosan korlátozza a jogtulajdonosok lehetőségét, hogy munkájukból tartsák fenn magukat;
- AB. mivel a szerzők, előadóművészek és minden kulturális alkotó számára hozzáférést kell biztosítani a garantált minimális szociális biztonsági normákhoz, beleértve a munkanélküliségi és egészségbiztosítást, valamint a nyugdíjalapokat, hogy teljes mértékben a művészeti tevékenységükre és az alkotásra tudjanak koncentrálni;
- AC. mivel az önfoglalkoztató művészek és kulturális és kreatív munkavállalók esetében a kollektív tárgyalások hiánya, illetve akadályai tovább rontják munkaerő-piaci helyzetüket, és a megfelelő szociális védelem hiányát eredményezik, hosszú távon pedig negatív hatást gyakorolnak a helyzetükre és biztonságukra; mivel a szerzői jogok közös kezelése az európai alkotók és művészek többségének fő bevételi forrása, amely biztosítja folyamatos díjazásukat, és meg kell védenie az őket a nagy és piaci erőfölénnyel rendelkező média- és streamingplatform-vállalatok tisztességtelen gyakorlataival szemben;
- AD. mivel a határokon átnyúló mobilitás a művészek, az alkotók és minden kulturális alkotó és kreatív munkavállaló munkájának alapvető része, ám ezt a mobilitást gyakran akadályozzák a bürokratikus eljárások, az egyértelmű tájékoztatás hiánya, valamint a tagállamok számtalan adminisztratív szabálya és követelménye, különösen a szociális védelem és az adózás tekintetében, továbbá a sérülékeny művészeti felszerelések sajátos

szállítási igényei miatti bonyolult és költséges eljárások; mivel ezek a határokon átnyúló kulturális mobilitás előtt álló akadályok aláássák a szabad mozgás elvét;

- AE. mivel a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak pénzügyi támogatásának leglényegesebb és leghatékonyabb formájának az állami támogatásokat tekintik, ezek azonban gyakran nem elegendők, túlságosan bürokratikusak és különösen a marginalizált csoportok számára nehezen hozzáférhetők vagy elérhetetlenek, és esetenként politikai befolyásolás miatt elfogultak, ami különösen a feltörekvő művészeket és alkotókat tántorítja el a pályázástól; mivel továbbá a Bizottságnak nincs átfogó európai finanszírozási stratégiája az ágazat számára, a többéves pénzügyi kereten belül különböző források vonatkoznak rá, és ezeket sem érvényesítik általánosan, ami szintén hátráltatja az állami támogatásokhoz való hozzáférést;
- AF. mivel a szabadúszók szenvedik el a legnagyobb bizonytalanságot mind a szociális rendszerekhez, mind a nemzeti és uniós támogatásokhoz, alapokhoz és egyéb finanszírozási lehetőségekhez való hozzáférés tekintetében;
- AG. mivel a Covid19-világjárvány rávilágított arra, hogy a művészek mennyire rá vannak utalva a rövid távú pénzügyi támogatásokra és a középtávú projektalapú támogatásra, és ez tanúskodik az ágazat általános strukturális nehézségeiről;
- AH. mivel különösen a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak kisebb szereplői, köztük az egyes művészek, a társulatok és a kulturális és kreatív munkavállalók számára továbbra is a finanszírozáshoz való hozzáférés jelenti a legnagyobb kihívást, mivel ők gyakran nem jogosultak kölcsönökre és bankgaranciákra, ami miatt még nagyobb a jelentősége az állami és magánösztöndíjak és -támogatások rendelkezésre állásának; megismétli, hogy minden kulturális ágazatnak fontos támogatást nyújtani, beleértve a kulturális közvetítő szakmákat is, amelyek a közönség és a művészeti alkotások vagy a kulturális örökség közötti kapcsolódási pontokként kulcsszerepet játszanak, ezáltal biztosítva a kultúrához való széles körű hozzáférést és a kultúra széles körben történő terjesztését;
- AI. AI. mivel a válság alatt sok magánbefektető és állami finanszírozó csökkentette a kulturális projektekhez, különösen a határokon átnyúló jellegű projektekhez nyújtott pénzügyi támogatását; mivel ez rámutat a megbízható és folyamatos állami finanszírozás fontosságára;
- AJ. mivel az oktatás és a kultúra kulcsszerepet játszik a mindenki számára befogadó és összetartó társadalmak megteremtésében, az integráció elősegítésében és az európai versenyképesség fenntartásában;
- AK. mivel az Unió kívüli székhelyű streamingszolgáltatások növelték beruházásaikat a tagállamok kulturális és kreatív infrastruktúráiba, hogy további, online terjesztésre szánt tartalmakat hozzanak létre;
- AL. mivel a művészek gyakran vannak kitéve rasszizmusnak, idegengyűlöletnek, megkülönböztetésnek és kirekesztésnek a vélt identitásuk alapján, valamint a strukturális és intézményi rasszizmus és látszatintézkedések következtében, ami feszült kapcsolatokat és együttműködést eredményez az érintett intézményekkel, valamint akadályozza a művészi szabadságukat;

- AM. mivel a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban a fogyatékossgal élő művészeket kizárják a politikából és finanszírozásból, mivel nem veszik őket figyelembe, például a mozgáskorlátozottság vagy a bürokratikus finanszírozási eljárások által teremtett kihívások miatt;
- AN. mivel bár a nők részvétele a kulturális és kreatív ágazatok és iparágakban magas, továbbra is jelentős a nemi alapú megkülönböztetés, a hozzáférés hiánya, a nemek közötti bérszakadék, valamint a képviselet és a láthatóság akadályai; mivel a kulturális intézményekben a nők ritkán töltenek be kulcsfontosságú kreatív szerepet vagy döntéshozói pozíciókat; mivel a női művészeket gyakran elhallgattatják, és munkájuk miatt aránytalan bírálóknak vannak kitéve, a női és az LMBTIQ+-művészeket pedig nagyobb valószínűséggel érik támadások vagy korlátozások;
- AO. mivel a marginalizálódott csoportokhoz tartozó művészek és kulturális szakemberek, köztük a nők, a fiatalok, a faji, etnikai és földrajzi kisebbségek képviselői, veszélyeztetett társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkezők, fogyatékossgal élők, LMBTIQ+-személyek kevésbé férnek hozzá a művészi és kulturális karrierhez, és kevesebb lehetőségük van hosszú távú szakmai pályafutásra az ágazatban; mivel a Covid19-világjárvány különösen erős hatást gyakorolt a nőkre, és súlyosbította az e csoportok által tapasztalt, a kulturális és kreatív ágazatokhoz és iparágakhoz való hozzáférés, egyenlő díjazás, képviselet és láthatóság tekintetében már meglévő akadályokat;
- AP. mivel – az Európai Unió Alapjogi Chartájában is rögzített – véleménynyilvánítás szabadságát és a művészet szabadságát több tagállamban állami beavatkozás és politikai indíttatású korlátozások következtében jelenleg veszély fenyegeti, és időnként korlátozza a terrorizmus elleni jogszabályok alkalmazása vagy azon állítások, amelyek szerint egyes művészeti alkotások vallási érzéseket vagy nemzeti jelképeket sértenek, vagy hogy azokat sértőnek és nem helyénvalónak tekintik, ami egyes esetekben öncenzúrát is eredményez;
- AQ. mivel a nemzeti támogatási programok helyzete a válság idején, különösen a művészek nemzeti fogalom meghatározása alá nem tartozó, kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban dolgozó munkavállalóknak – többek között, de nem kizárólagosan a szabadúszókat, például írók és szerzőknek – nyújtott támogatás eddig is elaprózódott, és ez továbbra sincs másképp;
- AR. mivel a világjárvány következményeinek fényében, a szűkülő lehetőségek miatt a fiatal művészek, valamint a kulturális munkavállalók egy egész generációja fog küzdeni azzal, hogy kulturális munkát találjon vagy beiratkozzon a művészeti felsőoktatásba; mivel a 30 évesnél fiatalabb művészek nagyobb valószínűséggel válnak munkanélkülivé, vállalnak fizetetlen munkát és vannak kitéve olyan kizsákmányoló munkafeltételeknek, mint a kifizetetlen bér és a bizonytalan szerződések;
1. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ismerjék el a kultúra belső értékét és a kultúra alapvető szerepét a társadalom, a társadalmi haladás és a jólétünk, a gazdaság és az inkluzivitás szempontjából, és ezt az elismerést megfelelő és folyamatos pénzügyi és strukturális támogatások formájában is fejezzék ki;
 2. sajnálja, hogy a kulturális tevékenységet gyakran nem tekintik alapvető fontosságúnak;

emlékeztet arra, hogy a kultúra alapvető szerepet játszik társadalmunkban, még inkább válság idején, és ezért szorgalmazza, hogy a lehető leghamarabb nyissák meg újra az összes kulturális helyszínt; elismeri, hogy ahhoz, hogy a kulturális és kreatív ágazat túlélje a jelenlegi kihívásokat, alapvető fontosságú nemcsak az azonnali támogatás biztosítása és a szükséges szükséghelyzeti intézkedések bevezetése, hanem az is, hogy elgondolkodjunk e létfontosságú ágazat rendezett újraindításán, strukturális támogatást nyújtva nemcsak innovációs programok és költségvetési források révén, hanem tanulási lehetőségeket is biztosítva a fiatal generáció számára ezen a területen;

3. felszólítja a Bizottságot, hogy a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak ökoszisztémájára vonatkozó iparpolitikai keretet koherens, versenyképes és hosszú távú stratégiává fejlessze tovább, és szilárdítsa meg azt annak érdekében, hogy növelje versenyképességüket, valamint az európai gazdaság és az európai életmód számára jelentett stratégiai értéküket, és tegye lehetővé számukra, hogy a munkahelyteremtés és a növekedés szempontjából kiaknázzák a bennük rejlő lehetőségeket; kiemeli a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban a fiatalok foglalkoztatásával és az ipar újraélesztésével kapcsolatosan rejlő lehetőségeket, és különösen felhívja a figyelmet arra, hogy a digitális környezet egyre több lehetőséget teremt a fiatalok számára a kulturális és kreatív ágazatokban;
4. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a kulturális és kreatív ágazatokat és iparágakat vonják be minden pénzügyi támogatási eszközbe, például az InvestEU és a Next Generation EU programba; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy ezeket a forrásokat a potenciális kedvezményezettek különböző ágazatainak és dimenzióinak sajátosságai alapján osszák fel, hogy olyan kompatibilis megoldásokat biztosítsanak, amelyek nem teremtenek további egyenlőtlenségeket az EU-ban;
5. felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy ismerjék el a határokon átnyúló együttműködés európai hozzáadott értékét, és számolják fel a művészek és kulturális szakemberek Unión belüli és nem uniós országok közötti, fenntartható és inkluzív, határokon átnyúló mobilitásának akadályait;
6. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban dolgozó szerzőket, előadókat, egyéb kreatív szakembereket és munkavállalókat, és biztosítsanak számukra egyértelmű tájékoztatást és iránymutatásokat a mobilitási lehetőségekről, továbbá tekintsék át és adott esetben módosítsák az adminisztratív követelményeket valamennyi tagállamban, beleértve a vízumokat, az adózást, a szociális biztonságot és a képzéshez való hozzáférést, a művészeti oklevelek, köztük a szakképzések és az egyetemi képesítések elismerését azzal a céllal, hogy egyszerűsítsék és egységesítsék a fent említettekhez való hozzáférést, továbbá az olyan uniós programokhoz és alapokhoz való hozzáférést, amelyek kiszolgálhatják igényeiket, mint például a Kreatív Európa, beleértve azon programokat és alapokat is, amelyek nem közvetlenül vagy kifejezetten a kulturális és kreatív ágazatokra és iparágakra irányulnak; a fiatal alkotók és innovátorok mobilitására irányuló egyedi programokat szorgalmaz a csereprogramok és az innováció előmozdítása érdekében a kultúra és a kreativitás területén;
7. örömmel veszi tudomásul a művészeknek és kulturális szakembereknek segítséget nyújtó és a fenntartható mobilitást támogató mobilitási információs pontok létrehozását;

felhívja az összes tagállamot, hogy hozzanak létre legalább egy ilyen mobilitási és információs pontot, hogy ingyenes és testre szabott támogatást nyújtson a művészeknek és kulturális és kreatív munkavállalóknak; javasolja, hogy a Bizottság biztosítson következetes és átfogóbb, személyre szabott tájékoztatást a határ menti ingázó kulturális munkavállalók, valamint a szerzők, előadóművészek és alkotók számára a mobilitásról olyan kezdeményezéseken keresztül, mint az aktualizált eszköztárak és kézikönyvek;

8. felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson egyértelmű tájékoztatást a művészeknek az EU és az Egyesült Királyság közötti kapcsolatokat érintő mobilitási kérdésekről;
9. helyteleníti, hogy a legtöbb tagállam nem hajtotta végre időben, a 2021. június 7-i határidőig a szerzői jogról és a digitális egységes piacról szóló irányelvet; sajnálja, hogy a Bizottság csak a végrehajtási határidő előtt három nappal tette közzé az iránymutatásokat; véleménye szerint ez azt mutatja, hogy eljárási kérdésekben is szükség van egy rendeletre;
10. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a kulturális és kreatív szakemberek számára tegyék lehetővé a művészeti tevékenységükkel kapcsolatos üzleti költségek, valamint a felszereléssel vagy képzéssel (továbbképzéssel és átképzéssel) kapcsolatos költségek levonását az adóból;
11. hangsúlyozza, hogy a kulturális foglalkoztatásra és jövedelemre vonatkozó részletes, nemek szerint lebontott, összehasonlítható adatokra és statisztikákra van szükség a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban,
12. nagyobb szinergiát szorgalmaz a kulturális és az oktatási ágazat között, és ösztönzi a művészeti és kulturális iskolák és intézmények Erasmus+ és uniós programok egyéb tevékenységeiben való nagyobb mértékű részvételének támogatását, mind a hallgatók, mind a tanárok esetében; felhívja a tagállamokat, hogy a kulturális és kreatív ágazatoknak és iparágaknak, valamint a társadalom egészének helyreállítására irányuló holisztikus megközelítés részeként teljes mértékben építsék be és mozdítsák elő a művészeti oktatáshoz, a szakképzéshez és az egyetemi képesítésekhez való hozzáférést; megemlíti annak fontosságát, hogy biztosítsák az egész életen át tartó tanuláshoz, továbbképzéshez, átképzéshez és képzésekhez való hozzáférést, többek között mentorálási programok, valamint az oktatásból a kulturális és kreatív foglalkoztatásba való átmenetre vonatkozó uniós szintű képzési anyagok kidolgozása révén;
13. felhívja a tagállamokat, hogy ültessék át a digitális egységes piacon a szerzői jogról szóló (EU) 2019/790 irányelvet, nagy hangsúlyt helyezve a kulturális és kreatív alkotások és az alkotóik védelmére, és különösen felhívja a tagállamokat arra, hogy biztosítsák a szerzők és előadóművészek méltányos, megfelelő és arányos javadalmazását; felhívja a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon e kulcsfontosságú elvek hatékony érvényesítését;
14. rámutat arra, hogy a területi engedélyek fontos szerepet játszanak a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak szervezetei többségének üzleti modelljében; emlékeztet arra, hogy a Bizottság félidős értékelést készít az indokolatlan területi alapú korlátozásról szóló rendeletről; rámutat arra, hogy a szerzői jogi védelem alatt álló tartalmakról folytatott viták során figyelembe kell venni a jogtulajdonosok véleményét, mielőtt bármilyen utólagos intézkedést mérlegelnének; emlékeztet arra, hogy a szerzői jogból származó

bevétel nemcsak a művészek és alkotók, hanem a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak számos kis szereplője számára is a méltányos javadalmazás alapját képezi; emlékeztet arra, hogy bármilyen drasztikus változás ezen a területen sokuk számára drámai következményekhez vezethet;

15. sajnálja, hogy az (EU) 2019/790 és az (EU) 2019/789 irányelv nemzeti jogba való átültetése némiképp késik, miközben csak néhány tagállam élt a 18. cikk szerinti lehetőséggel, hogy megfelelő javadalmazási mechanizmusokat vezessen be; sürgeti a tagállamokat, hogy az (EU) 2019/790 irányelv 18. cikkét ültessék át hatékony javadalmazási mechanizmusokba;
16. felhívja a Bizottságot, hogy a szerzői jogról nemrégiben elfogadott irányelvek végrehajtása során, valamint az alkotók méltányos javadalmazásának és a kulturális és kreatív alkotásokhoz való széles körű nyilvános hozzáférésnek a biztosítására irányuló jövőbeli kezdeményezéseiben mozdítsa elő a közös jogkezelést;
17. sürgeti a Bizottságot, hogy a Kreatív Európa programon keresztül hatékonyan hajtsa végre a nemek közötti egyenlőségre, befogadásra és integrációra irányuló kezdeményezéseket a kulturális és audiovizuális területen, és kövesse nyomon az eredményeket;
18. felkéri a Bizottságot, hogy értékelje a zenei streaming platformok európai hatását annak érdekében, hogy biztosítsa ajánlási algoritmusaik átláthatóságát, mivel nagymértékben meghatározzák, hogy a fogyasztók milyen tartalmakat hallgatnak és látnak a szolgáltatások lejátszási listáin és felhasználói felületein, valamint hogy fontolja meg pozitív kötelezettségek bevezetését annak érdekében, hogy előmozdítsák a kulturális sokszínűséget és az európai művek felfedezhetőségét a szolgáltatásaikban;
19. határozottan elítéli a sztereotípiákat, a szexizmust és a szexuális zaklatást a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban;
20. üdvözli egyes tagállamok kezdeményezéseit, hogy bátorítják a nemek közötti egyenlőséget a közművelődési intézményekben betöltendő magasabb pozíciók kiválasztási eljárásaiban;
21. elismeri a kultúra és a művészetek döntő szerepét a kulturális sokszínűség előmozdításában, a befogadó társadalmak megerősítésében és a megkülönböztetés minden formája elleni küzdelemben;
22. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi világjárvány kiemelte a digitális környezet fontosságát, és fokozta a művészek és felhasználók domináns digitális platformoktól való függőségét; e tekintetben hangsúlyozza, hogy nagyobb átláthatóságra van szükség; emlékeztet arra, hogy egyes művészek és alkotók számára, akik elsősorban a nyilvános rendezvényektől függttek, a gazdasági paradigmaváltás kihívást jelent a bevételek stabilitása szempontjából; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ebben az új üzleti modellben sok művész és alkotó nem képes ugyanazt a bevételt elérni, mivel a piaci erőfölénnyel rendelkező vagy nagy streaming-platformok kivásárlási záradékokat alkalmaznak, amelyekkel megfosztják a szerzőket a jogdíjaktól, és akadályozzák az alkotók megfelelő és arányos javadalmazását; kéri ezért az Európai Bizottságot, hogy értékelje a helyzetet és hozzon konkrét intézkedéseket annak biztosítása érdekében,

hogy a bevételeket megfelelően és igazságosan osszák szét valamennyi alkotó, művész és jogtulajdonos között;

23. üdvözli a Bizottság által az önfoglalkoztatókra vonatkozó kollektív szerződésekről készített bevezető hatásvizsgálatot és a legutóbbi nyilvános konzultációt, amelyek megvizsgálja annak lehetőségét, hogy megszüntessék az önfoglalkoztatók és szabadúszók érdekében folytatott kollektív tárgyalások előtt álló akadályokat; e tekintetben sürgeti, hogy a Bizottság a lehető legszélesebb körű megközelítést alkalmazza annak érdekében, hogy valamennyi önfoglalkoztató, köztük a művészek és a kulturális munkavállalók számára biztosítsa a kollektív tárgyalások igénybevételét; felkéri a Bizottságot, hogy értékelje tovább a jelenlegi állami támogatási szabályokat és azok kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban való alkalmazását, valamint a lehetséges kiigazítási igényeket; felhívja a tagállamokat, hogy ismerjék el a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban dolgozó valamennyi munkavállaló egyesülési jogát, és mozdítsák elő a kollektív tárgyalást;
24. rámutat arra, hogy a tömegtájékoztató és kulturális ágazatban széles körben elterjedtek a szokásostól eltérő munkavállalási formák (a részidős vagy határozott idejű szerződések, az ideiglenes foglalkoztatás, és a gazdaságilag függő önfoglalkoztatás), ami a művészek és kulturális szakemberek számára bizonytalan foglalkoztatási helyzethez vezet; hangsúlyozza, hogy a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban sürgősen javítani kell a munkafeltételeket; ösztönzi a tagállamokat, hogy alkalmazzanak felfelé irányuló konvergenciát a művészekre és a kulturális szakemberekre vonatkozó, a munkafeltételekkel, a méltányos díjazással és a szociális biztonsággal kapcsolatos minimumszabályok megállapítása érdekében, figyelembe véve ugyanakkor a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak sajátosságait, például az idényjellegű munkavégzést és a kreativitás pénzben nem kifejezhető minőségét;
25. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot „európai művészi jogállás” létrehozására, ami megteremti a munkafeltételek és minimumszabályok az összes uniós tagállamra vonatkozó közös keretét a tagállamok és az EU munkaerőpiaci és kulturális politikával kapcsolatos felelősségének teljes körű tiszteletben tartása mellett, mégpedig úgy, hogy koherens és átfogó iránymutatásokat fogadnak el vagy alkalmaznak többek között a szerződések, a kollektív képviselési és irányítási eszközök, a társadalombiztosítás, a betegbiztosítás és a munkanélküliségi biztosítás, a nyugdíjrendszerek, a közvetlen és közvetett adózás, a nem vámjellegű akadályok és az információs aszimmetriák tekintetében; e tekintetben üdvözli a tagállamok által a nyitott koordinációs módszer keretében a művészek jogállásáról folytatott megbeszéléseket, mint első lépést; kéri, hogy a nyitott koordinációs módszer keretében hozzanak létre egy munkacsoportot a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjének megkönnyítése, valamint a művészek munkafeltételeinek javításával kapcsolatos előrehaladás nyomon követésének elősegítése érdekében;
26. felszólítja a Bizottságot, hogy térképezze fel a művészek és a kulturális munkavállalók meglévő fogalom meghatározásait a tagállamokban, hogy közös értelmezést alakítson ki, amely megjelenik az uniós szakpolitikai döntéshozatalban és a kulturális statisztikákban; megjegyzi, hogy ennek a fogalom meghatározásnak figyelembe kell vennie a kulturális munka folyamatorientált jellegét, és el kell ismernie az alkotási folyamat különböző szakaszainak munkaintenzitását; úgy véli, hogy ennek a

fogalom meghatározásnak összhangban kell lennie az UNESCO művészek jogállásáról szóló, 1980. évi ajánlásával is;

27. felszólít a kulturális és kreatív készségek, képesítések és diplomák határokon átnyúló hordozhatóságának és elismerésének fokozására a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban dolgozó emberek mobilitásának megkönnyítése érdekében;
28. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy támogassák a szerzők, előadóművészek és kulturális alkotók karrierépítését célzó szakképzési programokat és kezdeményezéseket, és különösen támogassák őket a digitális, vállalkozói és egyéb készségek elsajátításában, hogy kihasználhassák a digitális lehetőségeket munkájuk népszerűsítésére és a más művészekkel folytatott együttműködésre;
29. sürgeti valamennyi tagállamot, hogy tegyenek eleget a művészi szabadság előmozdítására és védelmére vonatkozó felelősségüknek és kötelezettségüknek a véleménynyilvánítás szabadságához való alapvető jog érvényesítése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy az uniós polgárok szabadon élvezhessék a művészeti alkotásokat, és részt vehessenek a kultúrában, és sürgeti a Bizottságot, hogy szankcionálja azokat a tagállamokat, amelyek elmulasztják kötelességeik teljesítését; felkéri az Európai Bizottságot, hogy folytasson további kutatásokat a témában, és készítsen ütemtervet a művészi kifejezés szabadságának jobb európai védelmére; felszólítja a tagállamokat, hogy közösen hozzanak létre strukturált párbeszédet a művészek, jogi szakértők és az érintett érdekelt felek között a művészi kifejezés szabadságára vonatkozó közös normák meghatározása, valamint a vonatkozó iránymutatások kidolgozása és végrehajtása érdekében;
30. üdvözli a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak helyreállításáról, rezilienciájáról és fenntarthatóságáról szóló legutóbbi tanácsi következtetéseket, különös tekintettel a tisztességes és fenntartható munkaerőpiacra és a kulturális és kreatív ágazat munkavállalóinak szociális védelmére vonatkozó felhívásra, valamint a művészek jövedelmének biztosítására; felhívja a tagállamokat, hogy törekedjenek e következtetések gyors végrehajtására;
31. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a művészek teljes körű hozzáférését a szociális védelemhez, foglalkoztatási státuszuktól függetlenül, beleértve a munkanélküliségi ellátáshoz, egészségügyi ellátáshoz és nyugdíjhoz való hozzáférést is; sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy hozzanak konkrét intézkedéseket a kreatív szakmák különböző kategóriáira vonatkozóan a bizonytalan jövedelmek, a fizetetlen munka és a bizonytalan foglalkoztatás kezelése, valamint a minimumjövedelmük biztosítása érdekében;
32. felhívja a tagállamokat, hogy valamennyi vonatkozó politika, finanszírozási program és tevékenység kidolgozása során megfelelően vegyék figyelembe a marginalizálódott csoportokból származó művészek egyedi helyzetét, és számolják fel az ágazatban a nemek közötti egyenlőség megvalósítása előtt álló valamennyi akadályt, különösen olyan intézkedések bevezetésével, amelyek lehetővé teszik valamennyi kulturális dolgozó és művész egyenlő hozzáférését, részvételét és képviseletét;
33. felhívja a tagállamokat, hogy növeljék a kulturális és kreatív ágazatoknak és iparágaknak nyújtott támogatást azáltal, hogy megerősítik a közberuházásokat, és

ösztönzik és előmozdítják a kulturális és kreatív ágazatokba és iparágakba irányuló magánberuházásokat; felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsák a művészek és minden kulturális alkotó számára a finanszírozáshoz való könnyebb hozzáférést;

34. felszólítja a tagállamokat, hogy diverzifikálják a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak támogatási forrásait, és biztosítsák, hogy ne kerüljön sor pénzügyi megszorításokra vagy a meglévő források csökkentésére, mivel az ágazat még mindig küzd a legutóbbi megszorításhullám utóhatásaival;
35. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy könnyítsék meg az állami támogatásokhoz és hitelekhez való hozzáférést azáltal, hogy csökkentik az adminisztratív terheket a pályázati és beszámolási folyamat valamennyi szakaszában; hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani az összes releváns uniós finanszírozási rendszer – például a Horizont Európa, a Kreatív Európa, az InvestEU, a Digitális Európa, a kohéziós politikai alapok és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz – közötti szinergiákat a művészek és a kulturális dolgozók jobb támogatása, valamint új, hozzáférhető és lehetőség szerint rendszeres finanszírozási források biztosítása érdekében;
36. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a gazdasági helyreállítást célzó intézkedések megfelelő részét a kulturális és kreatív ágazatokra és iparágakra irányítsák; ismételten felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy építsék be a kultúrát a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe, és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz költségvetési keretének legalább 2%-át fordítsák a kultúrára olyan konkrét, inkluzív és mindenki számára hozzáférhető intézkedéseken keresztül, amelyek senkit sem hagynak hátra; riasztónak tartja, hogy úgy tűnik, hogy egyes tagállamokban a benyújtott tervek alacsonyabb százalékot különítenek el, vagy egyáltalán nem irányoznak elő célzott finanszírozást ezekre az ágazatokra; felhívja a Bizottságot, hogy az átláthatóság biztosítása és a demokratikus felügyelet megkönnyítése érdekében tegye közzé a tervekben elkülönített pénzeszközök összegére és céljaira vonatkozó adatokat;
37. megismétli, hogy minden kulturális ágazatnak fontos támogatást nyújtani, beleértve a kulturális közvetítő szakmákat is, amelyek a közönség és a művészeti alkotások vagy a kulturális örökség közötti kapcsolódási pontokként kulcsszerepet játszanak, ezáltal biztosítva a kultúrához való széles körű hozzáférést és a kultúra széles körben történő terjesztését;
38. rámutat arra, hogy a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak a világhírvány által sújtott legelső és legsúlyosabban érintett ágazatok, és ezen ágazatok helyreállása kezdődött meg legutoljára, ugyanakkor a kulturális rendezvények és helyszínek kapacitásának korlátozása folytán a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak várhatóan még lassabban fognak helyreállni; hangsúlyozza, hogy a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak helyreállításának együtt kell járnia az ágazat fenntarthatóságára való áttéréssel; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a teljes kulturális ökoszisztéma rövid távú helyreállítását, és hosszú távon erősítsék meg a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak rezilienciáját és versenyképességét, és erősítsék meg ezeket az ágazatokat azáltal, hogy méltányos és strukturált támogatást nyújtanak különösen a kulturális és kreatív ágazat legkiszolgáltatottabb szereplőinek, valamint a munkafeltételekre vonatkozó európai keret segítségével átfogóan nyomon követik a kulturális és kreatív

ágazatok és iparágak társadalmi-gazdasági helyzetét, annak érdekében, hogy a jövőben a lehető leghatékonyabban lehessen kezelni a nagyobb válságokat;

39. hangsúlyozza, hogy a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak fellendülését segítő intézkedéseknek nemcsak a gazdasági helyreállítást kell megcélozniuk, hanem a művészek és kulturális szakemberek munkafeltételeinek javítását, e munkavállalóknak a digitális korszakban és világban való részvételét szolgáló tovább- és átképzését, valamint a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak zöld innovációs erejébe való befektetést is, amely ágazatok a fenntarthatóság motorjai, továbbá az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez szükséges úttörő technológiák korai alkalmazói és előmozdítói; hangsúlyozza, hogy a digitalizáció kihívások elé állítja a kulturális és kreatív ágazatokat és iparágakat, és ezért az üzleti modellek folyamatos újragondolására és átalakítására van szükség annak érdekében, hogy a nagy adathalmazokra épülő technológián, a felhőalapú számítástechnikán, az IKT-n, a mesterséges intelligencián és az internetes platformok erős szerepén alapuló piacvezérelt megoldásokat dolgozzanak ki; hangsúlyozza, hogy az európai kulturális és kreatív ágazatok és iparágak jogtulajdonosai számára fontos a közönségadatokhoz és a tartalomajánló rendszerekhez való hozzáférés és azok átláthatósága; ezért hangsúlyozza a kulturális és kreatív tartalmak és az európai kulturális örökség digitalizálására, megőrzésére és online hozzáférhetőségére nyújtott garantált finanszírozás fontosságát;
40. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gyűjtsék össze és osszák meg a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak számára nyújtott támogatások elosztásának bevált gyakorlataira és módszereire vonatkozó megbízható adatokat; szorgalmazza továbbá a bevált gyakorlatok cseréjét a helyreállítási finanszírozás rövid és középtávú elosztásának leghatékonyabb módjairól annak érdekében, hogy biztosítsák a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak maximális lefedettségét, hogy egyetlen művészt vagy kulturális munkavállalót se hagyjanak magára;
41. hangsúlyozza a szerzők és előadóművészek online és offline díjazásának fontosságát, különösen a kollektív tárgyalások előmozdítása révén;
42. felszólítja a Bizottságot, hogy a művészek helyzetére vonatkozó rendszeres vizsgálatokkal folyamatosan kövesse nyomon a kulturális és kreatív ágazatokat és iparágakat annak érdekében, hogy európai szinten pontos, megbízható, naprakész és ágazatspecifikus adatokkal rendelkezzen a megalapozott politikai döntéshozatalhoz, valamint a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak feltérképezésének javításához és a jövőbeli válságokra való jobb felkészüléshez;
43. üdvözli, hogy a válság idején a munkavállalók és szervezetek számos kulturális ökoszisztémája alkalmazkodott az új digitális terjesztési formákhoz, és innovatív módszereket alkalmazott közönsége elérésére; rámutat azonban arra, hogy a digitális szerepvállalás nem helyettesítheti a személyes kulturális élményeket;
44. ösztönzi az új technológiák, például a mesterséges intelligencia használatának előmozdítását, hogy a művészek új utakat fedezhessenek fel alkotásaik létrehozására és terjesztésére, és jobban kihasználhassák a digitális környezet nyújtotta lehetőségeket;
45. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

A Covid19-világjárvány rávilágított a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban tevékenykedők közül sokakat érintő problematikus munkafeltételekre, és súlyosbította is azokat. Míg az európai országok példa nélküli szükséghelyzeti válaszingedményeket alkalmaznak az Európai Unió népegészségügyi és szociális biztonsági rendszerei előtt álló kihívások kezelése érdekében, a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban számos művész és munkavállaló nehézségekkel küzd. Az európai kulturális ipar által elszenvedett veszteségből évtizedekig tarthat a kilábalás.

A Covid19 már eddig is drámai hatást gyakorolt a kulturális és kreatív ágazatokra és iparágakra a kötelezettségvállalások visszamondása és az előadások törlése miatt, a helyszínek, kiállítások és fesztiválok bezárása pedig katasztrofális gazdasági, társadalmi, kulturális és emberi következményekkel jár. A kulturális és kreatív ágazatban dolgozó szakemberek gyakran már eleve bizonytalan helyzetben vannak, és a Covid19-járvánnyal kapcsolatos további körülmények miatt sokan rendszeres jövedelemforrás nélkül maradtak. Egyesek pályájuk nagy részét ugyanabban az intézményben vagy együttműködési keretben töltik, míg mások számos különböző környezetben dolgoznak szabadúszóként vagy egyéb bizonytalan státuszokban; fizetésüket gyakran nem indexálják az inflációnak megfelelően, illetve **nem kapnak megfelelő fizetést, vagy egyáltalán nem kapnak fizetést.**

Számos művésznak és kulturális szakembernek van második munkája a művészethez kapcsolódó vagy nem kapcsolódó területen, amelyet vagy művészi érdeklődés vagy anyagi szükség motivál, ez pedig biztosít bizonyos fokú hozzáférést a szociális biztonsághoz. A világjárvány során számos kihívással szembesülve egyesek dönthetnek úgy, hogy teljesen kilépnek az ágazatból, különösen azok a művészek és kulturális szakemberek, akik migráns vagy más nehéz társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkeznek. Az e művészek előtt álló egyik legnagyobb kihívás annak biztosítása, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre művészetük vagy kreatív törekvéseik megvalósítására. Ez különösen megnehezíti a családi élet és a karrier összeegyeztetését, mivel bizonytalan munkaidőt, gyorsan változó munkakörnyezetet és bizonytalan jövedelmet jelent. **Számos művész és kulturális szakember szembesül ezekkel a kihívásokkal, különösen az önfoglalkoztatók, akik számára a bizonytalan és gyakran rendszertelen munkaidő miatt gyakran nehéz szülői szabadságot igénybe venni, és a gyermekek gondozását megszervezni.**

A kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban a nemek közötti egyenlőség egy másik olyan szempont, amelyet jobban kell hangsúlyozni. Bár az ágazatban sok nő dolgozik, a döntéshozó pozíciókban nagyon kevés a nő. Ezenkívül a fogyatékosággal élő személyek számára is nehézséget jelent a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban dolgozni. A fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény megfelelő, az egyes ágazatokra szabott végrehajtása hozzájárulhat ahhoz, hogy a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak inkluzívabbá váljanak.

Az EU-27 országain belül a kulturális tevékenységek túlnyomó többségét kis- és középvállalkozások (kkv-k) (250 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató vállalkozások) végzik, míg a nagyvállalkozások (250 vagy ennél több fő foglalkoztató vállalkozások) túlnyomórészt műsor-összeállítási és műsorszolgáltatási tevékenységet folytatnak. Ezenkívül

a kulturális és kreatív ágazatokban és iparágakban számos szabadúszó, valamint ideiglenes és időszakos munkavállaló dolgozik. Ezekre az atipikus munkavállalókra támaszkodik az ágazat számos kisvállalkozása kulturális és kreatív tevékenységek végzésekor.

A művészek és a kreatív szakemberek gyakran vesznek részt a határokon átnyúló mobilitásban, amely gyakran a szakmai pályájuk központi eleme. A mobilitási minták kiszámíthatatlanok lehetnek, és nagyon gyakran függenek a művészek vagy kreatív szakemberek számára elérhető projektek típusától és lehetőségeiktől. A hagyományos foglalkoztatási modellről egyre inkább eltolódik a hangsúly a bizonytalanabb munkavégzési formák felé.

E probléma orvoslása érdekében a jelentés felszólítja a tagállamokat a jobb együttműködésre és koordinációra a határokon átnyúló tevékenységet folytató művészek tájékoztatása érdekében, **különösen pedig a bürokratikus terhek csökkentése és a kettős adóztatás elkerülése érdekében.** A jelentés kéri továbbá, hogy vizsgálják meg a kölcsönös elismerés, sőt a művészek jogállását szabályozó európai keret lehetőségeit annak biztosítása érdekében, hogy a művészek az egész Unióban élvezhessék a művészi jogállásukból eredő jogait. **A művészeknek ugyanolyan mértékben ki kell tudniuk használni az egységes piac és az Európai Unió belüli szabad mozgás előnyeit, mint bármely más munkavállalónak.**

A művészek számára alapvetően fontos a finanszírozáshoz való hozzáférés és a vállalkozói készségek. Bár sokan tehetségesek, az ahhoz szükséges készségekkel nem rendelkeznek, hogy ötleteiket pénzügyi sikerre fordítsák, és gyakran a finanszírozás is hiányzik, különösen a magánszektorból érkező finanszírozás. A művészeknek is **hozzá kell férniük** a vállalkozói készségekkel kapcsolatos **képzéshez**, ami elősegíti, hogy kreativitásukat és ötleteiket megbízható jövedelemforrássá alakítsák.

A művészi kifejezés szabadsága az európai kultúra kulcsfontosságú eleme. Egyre nagyobb az azzal kapcsolatos aggály, hogy az emberi jogok egyetemességét a kormányok, politikai ideológiák és egyes nem állami szereplők részéről támadások érik világszerte és Európában. **A művészi kifejezést időnként korlátozzák** a művészi szabadságon felül álló vallási értékekre, az állam és annak jelképeinek megsértésére hivatkozva, valamint a múzeumokra és művészeti intézményekre gyakorolt indokolatlan kormányzati befolyás révén. Az **LBMTIQ+** közösségből származó művészeket támadások érik, a nők és a kisebbségek előtt álló kihívások pedig továbbra is veszélyeztetik Európa kulturális sokszínűségét.

**INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG
ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL**

Az elfogadás dátuma	27.9.2021
A zárószavazás eredménye	+ : 26 - : 0 0 : 3
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Asim Ademov, Ilana Cicurel, Gilbert Collard, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Chiara Gemma, Alexis Georgoulis, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Niklas Nienaaß, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Marcel Kolaja, Elżbieta Kruk
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Evelyne Gebhardt

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN

26	+
ECR	Dace Melbārde
ID	Gilbert Collard, Gianantonio Da Re
NI	Chiara Gemma
PPE	Asim Ademov, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh, Theodoros Zagorakis
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo
S&D	Evelyne Gebhardt, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Victor Negrescu, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis
Verts/ALE	Romeo Franz, Marcel Kolaja, Niklas Nienäß

0	-

3	0
ECR	Elżbieta Kruk, Andrey Slabakov
PPE	Milan Zver

A jelek magyarázata:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás